

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **S. E. B.**, nar. X,
st. příslušnost X
pobytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
P.O.Box 21/OAM, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2024, č. j. OAM-1266/ZA-ZA11-LE05-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. O nákladech tlumočníka **bude rozhodnuto** samostatným usnesením

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost výše označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žádost posoudil jako nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí posuzoval žalovaný opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

2. Napadené rozhodnutí je podle žalobce nezákonné, neboť jeho žádost byla chybně vyhodnocena jako nepřijatelná, a zároveň je i nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce namítl, že byly chybně posouzeny jím tvrzené zdravotní důvody pro podání opakované žádosti a vyhodnocení zdravotní stavu žalobce překročilo zákonné povinnosti žalovaného v tomto typu řízení. Žalovaný měl podle ně pouze hodnotit, zda by žalobce mohl být vystaven pronásledování nebo zda mu hrozí vážná újma, a meritorní posouzení je nyní předčasné a navíc bez opory v relevantních materiálech, neboť zpráva o Alžírsku, jako o bezpečné zemi původu, neobsahuje informace o úrovni zdravotní péče. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že se i přes medikaci u něj objevují denně epileptické záchvaty, probíhá úprava medikace a při návratu do Alžírska by mohla být některá péče nedostupná. Zdůraznil, že žalovaný s ním neprovedl pohovor a o jeho zdravotní stav se nezajímal. Špatný zdravotní stav může být podle ně relevantní pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany, resp. zakládat riziko vážné újmy. Dále uvedl, že nezahrnutí humanitárního azylu pod důvody pro podání opakované žádosti lze překlenout pomocí § 11a odst. 4 zákona o azylu a právě jeho zdravotní stav může být pod důvody hodné zvláštního zřetele podřazený. Alternativně ho lze podřadit pod důvody dle § 14a zákona o azylu.
3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Ke zdravotnímu stavu žalobce odkázal na obsah správního spisu a uvedl, že žalobce uvedl totožné důvody pro podání opakované žádosti jako v případě žádosti první. Nově uvedl, že trpí epilepsií, která se projevila až po prvním rozhodnutí žalovaného, nicméně problémy s epilepsií podle žalovaného nenaplňují podmínku, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování dle § 12 zákona o azylu, nebo že by mu hrozila vážná újma dle § 14a zákona o azylu.

III. Hodnocení věci soudem

4. Žaloba *není důvodná*.
5. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal dne 16. 2. 2022 a žalovaný ji rozhodnutím ze dne 23. 3. 2022, č. j. OAM-134/ZA-ZA11-LE26-2022, zamítl jako zjevně nedůvodnou.
6. Dne 16. 9. 2023 žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům uvedl, že přetrvávají důvody první žádosti, a to, že neměl ve vlasti žádnou perspektivu, je tam velice špatná ekonomická situace a není tam práce. Doplnil zdravotní omezení, tj. epileptický záchvat, který měl v Německu, a pravidelné epileptické záchvaty, se kterými se léčí v ČR. V ČR by se chtěl vyléčit, protože ve vlasti není kvalitní zdravotnictví, a má obavy, že rodina se o něj nebude moci postarat.
7. Napadeným rozhodnutím žalovaný posoudil opakovanou žádost žalobce jako nepřijatelnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti žalobce.
8. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl

být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

9. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
10. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále též „procedurální směrnice“), který upravuje tzv. následné žádosti. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotyčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
11. Podle čl. 42 odst. 2 procedurální směrnice mohou členské státy ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40. Tato pravidla mohou, mimo jiné (a) uložit dotyčnému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení, a (b) povolit, aby proběhlo předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru.
12. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 06. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65 (dostupný na www.nssoud.cz) vyplývá, že hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotně-právní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.
13. V nyní posuzované věci žalovaný rozhodl o nepřípustnosti žádosti žalobce na základě zjištění, že žalobce dílem uvedl skutečnosti, které byly předmětem zkoumání v předcházejícím řízení (ekonomická situace), a dílem sice tvrdil nové skutečnosti, ale tyto nenaplnily podmínky § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
14. V podané žalobě nebrojí žalobce proti závěru žalovaného stran opětovného uplatnění ekonomických důvodů pro podání žádosti o azyl. Celá žaloba se koncentruje na zdravotní obtíže žalobce, které se u žalobce projeví až po vydání rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
15. Soud se ztotožňuje s tím, že tvrzené zdravotní problémy představují novou skutečnost, která nebyla bez vlastního zavinění žalobce předmětem zkoumání v prvním řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Naopak soud nesouhlasí se žalobcem, že by se žalovaný v napadeném rozhodnutí dopustil nepřípustného meritorního přezkumu důvodů druhé žádosti (pokud žalobce v tomto smyslu odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 4. 2023, č.

j. 33 A 2/2023-30, tak ten byl již před podáním žaloby zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2023, č. j. 4 Azs 166/2023-19).

16. Žalovaný je *ex lege* povinen zkoumat naplnění podmínek § 11a odst. 1 zákona o azylu a, jestliže je povinen vyhodnotit, zda důvody žádosti svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, musí provést alespoň elementární úvahu na toto téma, jinak by jeho rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.
17. Z napadeného rozhodnutí plyne, že a) považuje žalovaný epilepsii za novou skutečnost, b) Alžírsko považuje žalovaný za „bezpečnou zemi původu“, a proto není třeba zdravotní stav žalobce zkoumat, tj. nově uváděná skutečnost nemůže vést k jinému výsledku řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, c) epilepsie nepředstavuje důvod hodný zvláštního zřetele, je nevyléčitelná a současná léčba v podobě medikace a režimových opatření umožňuje žalobci živost s omezeními danými zdravotním stavem.
18. Hodnocení, které provedl žalovaný, nesměřovalo k „meritornímu“ posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, ale toliko zjevně pouze k hodnocení otázky naplnění podmínek § 11a zákona o azylu, tj. k posouzení potenciality vystavení žalobce pronásledování dle § 12 zákona o azylu, resp. potenciality vzniku vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Nad to se žalovaný zabýval i naplněním podmínek neurčitého právního pojmu „důvody hodné zvláštního zřetele“ dle § 11a odst. 4 zákona o azylu, na které odkazoval žalobce na konci třetí strany žaloby.
19. Žalobce namítal, že v případě jeho žádosti nedošlo k řádnému zjištění skutkového stavu, že s ním nebyl proveden pohovor a přitom byl žalovaný povinen při uvedení jakýchkoliv tvrzení, které by mohly být relevantní z hlediska přípustnosti podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu, získat o těchto tvrzeních konkrétnější informace, aby mohl spolehlivě posoudit, zda tato tvrzení nemohou zakládat nové skutečnosti. Námitka nedostatečného zjištění skutkového stavu není důvodná.
20. Žalobce doložil svůj zdravotní stav zprávami ze zdravotnických zařízení, žalovaný mu umožnil se v řízení opakovaně vyjádřit a obstaral si jako klíčový podklad pro svůj závěr listinný důkaz – listinu OAMP – Alžírsko, Hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu, stav: říjen 2023.
21. Podstatný závěr žalovaného pro hodnocení nesplnění podmínky § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nespočíval v posouzení zdravotního stavu žalobce konkrétně, ale v obecném závěru, že v případě bezpečných zemí původu není třeba zdravotní stav žadatele zkoumat. Tento závěr žalobce zpochybňuje v napadené žalobě pouze tím, že určité druhy léků nemusí být v Alžíru dostupné a že může dojít ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Samotné hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu zpochybňuje žalobce toliko tím, že neobsahuje např. informace o úrovni zdravotní péče v zemi.
22. Soud souhlasí se žalobcem v tom, že odkazované hodnocení Alžírsko jako bezpečné země původu neobsahuje informace o úrovni zdravotní péče, nicméně epilepsie, jakkoliv je nevyléčitelná a může nabývat vážné formy, není vzácné onemocnění, tudíž i její léčba je relativně standardní neurologickou léčbou. Žalobce nijak nezpochybňuje, že by v Alžírsku nebyla možná neurologická léčba, jen zpochybňuje kvalitu péče, která by mu měla být poskytnuta.

23. Ve věci mezinárodní ochrany žalobce byla jeho předchozí žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, neboť se v případě Alžírsko jedná o bezpečnou zemi původu. Žalobce byl tedy s hodnocením své země původu seznámen již před tím, než podal svoji druhou žádost. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 27. 2. 2024, č. j. 5 Azs 200/2021-62, konstatoval, že „podle § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu žalovaný zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, a neprokáže, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. To platí i ve vztahu ke skutečnostem svědčícím o hrozbě vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.“ Bylo proto na žalobci, aby již při podání své žádosti, případně v rámci vyjádření k podkladům rozhodnutí anebo alespoň v žalobě unesl dostatečně břemeno tvrzení o tom, že Alžírsko v jeho konkrétním případě nepředstavuje bezpečnou zemi původu.
24. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu k zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu žadatele pocházejícího z bezpečné země pro zjevnou nedůvodnost (§ 16 odst. 2 zákona o azylu) plyne, že pokud žadatel přichází z bezpečné země původu, nebude se svou žádostí o azyl úspěšný, jestliže neprokáže, že právě v jeho případě nelze zemi původu považovat za bezpečnou. Vychází se totiž z předpokladu, že daná země neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020-68, nebo ze dne 21. 3. 2024, č. j. 7 Azs 207/2023-25). U žadatele, který nedoloží, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze, v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu (nyní odst. 4) správní orgán nehodnotí, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu.
25. Žalovaný tak zcela správně zkonstatoval, že samotné onemocnění epilepsií nemůže vést k jinému výsledku, než jakým skončilo předchozí řízení. K tomu, aby byly splněny podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany v případě další žádosti o mezinárodní ochranu, pokud žalobce pochází z bezpečné země původu, musí zpochybnit, že se v jeho konkrétním případě jedná o bezpečnou zemi původu již při podání žádosti, neboť unesení důkazního břemene tíží v tomto případě žalobce, nikoliv žalovaného.
26. Ke změně posouzení nedospěl soud ani po provedení dokazování u jednání. Žalobce doložil řadu lékařských zpráv, ze kterých vyplývá, že trpí epilepsií a že tato nemoc je v jeho případě korigována léčbou v nemocnici Na Františku, Praha. Z těchto zpráv nevyplývá nic o tom, že by léčba nebyla pro žalobce dostupná v zemi původu. Soud přesto nad rámec správního spisu v rámci provedení dokazování ověřil, že v Alžírsku působí neurologické ambulance, tudíž se nelze domnívat, že by v zemi nebyla dostupná neurologická péče. Zároveň soud z článku týkajícího se výskytu neurologických chorob v severní Africe zjistil, že epilepsie dlouhodobě patří mezi běžnější neurologická onemocnění v zemi původu žalobce. Jinými slovy ani z důkazů doložených žalobcem, ani ze zjištění soudu nevyplývalo, že by Alžírsko nepředstavovalo v konkrétním případě bezpečnou zemi původu.
27. Pokud jde o možnou aplikaci § 11a odst. 4 je zcela případný odkaz žalovaného na judikaturu jak Nejvyššího správního soudu, tak i Evropského soudu pro lidská práva k tzv. „zdravotním případům“ v části rozhodnutí, která se věnovala možnosti posouzení zdravotního stavu žalobce jako „důvodu hodného zvláštního zřetele“, tj. muselo by se jednat

o zdravotní stav, který dosahuje takové intenzity, která činí osobní situaci žadatele zjevně a nesnesitelně tíživou (např. zdravotní stav vyžaduje specializovanou nebo ve vlasti nedostupnou léčbu). Nic takového ale ze zpráv, které jsou součástí správního spisu nevyplývá.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
29. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.). O nákladech tlumočnicka bude rozhodnuto samostatným usnesením, neboť u jednání tlumočnick náklady nevyčíslil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 14. října 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce